

POHJOIS-POHJANMAAN METSÄTALouden TYÖOHJELMA 2000-2005 LOPPURAPORTTI

Raportin sisältö

RAPORTIN SISÄLTÖ.....	2
1. METSÄTALouden TYÖOHJELMAN TAUSTAA	3
2. TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
3. TYÖOHJELMAN TAVOITTEET	5
4. METSÄTALouden TYÖOHJELMAN ORGANISAATIO	5
5. TOIMINTA	7
5. TOIMINTA	8
6. TULOKSET	9
7. KUSTANNUKSET JA RAHOITUS	17
8. ONNISTUMISET JA EPÄONNISTUMISET	19
9. TIEDOTTAMINEN JA JULKISUUS.....	20
10. LIITTEET	20

1. Metsätalouden työohjelman taustaa

Pohjois-Pohjanmaalla toteutettava työohjelmamalli perustuu Alueelliseen maaseutusuunnitelmaan. Ohjelman liitteessä teema- tai työohjelmat on mainittu yhtenä tapana koordinoida ja tehostaa maaseudun hanketoimintaa sekä lisätä kehittämishankkeiden vaikuttavuutta. Pohjois-Pohjanmaalla työohjelmat on laajennettu koskemaan myös tavoite 1-ohjelman alueita, jotta ne kattavat koko maakunnan alueen.

Pohjois-Pohjanmaan liitto kokosi vuoden 1999 aikana maakunnallisen maatalouden kehittämissstrategian. Strategian laatimisen yhteydessä nousivat esille kehittämishankkeiden hajanaisuus ja heikot tulokset. Maatalouden kehittämisohjelmaan kirjattiinkin EU-osarahoitteen kehittämistoiminnan tehostamiseksi yhdeksi keinoksi maakunnalliset työohjelmat. Vuoden 1999 lopulla Pohjois-Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen maaseutuosasto käynnisti työohjelmien valmistelun neljälle maaseudun toimialalle; maatalous, metsätalous, elintarvikkeiden tuotanto ja jalostus sekä kylätoiminta. Työohjelmia työstettiin toimialoittain keskeisten toimijoiden kanssa TE-keskuksen maaseutuosaston johdolla. Pohjois-Pohjanmaan työohjelmia suunniteltaessa otettiin esimerkiksi Etelä-Pohjanmaan teemaohjelmista, jotka olivat toimineet jo edellisen ohjelmakauden aikana ja saaneet aikaan hyviä tuloksia.

Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maaseutuosasto rahoitti työohjelmien toiminnan alussa kolmeksi vuodeksi. Toiminta lähti ensimmäisenä käyntiin maatalouden työohjelmassa huhtikuussa 2000. Seuraavaksi aloitti elintarvikeohjelma ja elokuussa 2000 toiminnan aloittivat kyläohjelma ja metsätalouden työohjelma.

Metsätalouden työohjelman hallinnoijaksi valittiin Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa. Metsätalouden työohjelmaan, hanketoimintaa koordinoimaan palkattiin koordinaattori. Koordinaattorin tueksi ja työohjelmahankkeen toimintaa seuraamaan muodostettiin ohjausryhmä ja ohjausryhmää hieman laajentaen ns. projektiryhmä. Työohjelman ohjaus- ja projektiryhmissä ovat edustettuina kaikki keskeiset metsätalouden organisaatiot. Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelmaa on toteutettu kahdessa vaiheessa neljän eri hankkeen avulla. Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelma Alueellisen maaseutuohjelman ja Tavoite 1-ohjelman alueille sekä Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelma II Alueellisen maaseutuohjelman ja Tavoite 1-ohjelman alueille.

2. Toimintaympäristö

Metsätalouden ohjelmallista kehittämistoimintaa käynnisteltiin Pohjois-Pohjanmaalla jo ensimmäisellä EU-ohjelmakaudella 1995-1999. Maakuntaan 1995 laadittu Pohjois-Pohjanmaan Metsästrategia ja 1998 laadittu alueellinen tavoiteohjelma ohjasivat löyhästi kehittämishankkeiden aihepiirejä, mutta pääosin hankkeet olivat hyvin pirstaleisia ja paikallisia kehittämishankkeita. Vuonna 2000 tehty Pohjois-Pohjanmaan metsäohjelma 2001-2005 on hyvä pohja metsäalan kokonaisvaltaiselle ja tehokkaalle kehittämiselle Pohjois-Pohjanmaalla.

Metsätalouden työohjelman toimintaympäristöä voidaan kuvata kohtuullisen hyvin järjestäytyneeksi, jossa eri toimijoiden roolit ja toiminta-alueet ovat hyvin selkiytyneet. Osittain roolit ovat liiaksikin vakiintuneet ja metsäalaa pidetään tämän vuoksi jossakin määrin vanhoillisena toimialana. Pohjois-Pohjanmaalla metsäalan toimijoita on rajallinen määrä ja kehittämistoiminnassa esimerkiksi hanketoimijoita oli ensimmäisen ohjelmakauden aikana vain muutamia.

Toisaalta metsätaloudessa on tapahtumassa suuria muutoksia, jotka asettavat kehittämishaasteita sekä organisaatioiden sisällä että organisaatioiden väliin yhteistoimintaan. Muutostarpeita tuovat tullessaan mm. metsänomistajakunnassa tapahtuvat muutokset metsänomistajien ikääntyessä, kaupungistuksessa ja naisistuessa. Metsänomistaja ei ole jatkossa välttämättä riippuvainen taloudellisesti metsätalouden harjoittamisesta, metsänomistaminen merkitsee uuden polven metsänomistajalle muutakin kuin puunmyyntituloja sekä perustiedot metsänkierrosta ja metsänhoidosta voivat olla hyvinkin puutteellisia. Metsänomistajien vieraantuminen metsänhoitotöistä yhdessä alaa uhkaavan työvoimapulan kanssa asettaa myös uudenlaisia haasteita metsätalouden kehittämisen organisaatioille ja puunhankintaorganisaatioille.

Ohjelmakauden kuluessa metsäsektorillakin on tapahtunut muutoksia, jotka edellyttävät metsätalouden toimijoilta uudenlaisia toimintatapoja ja valmiuksia kehittää toimintaansa. Bioenergian merkitys on lisääntynyt koko ohjelmakauden ajan ja energiapuusta on muodostumassa oma puutavaralajinsa ja markkinat sille kehittymässä. Metsäteollisuuden toiminta on laajentunut maailmanlaajuisesti ja Suomen metsätalouden erityisasema ei enää ole itsestään selvyyttä. Kemiallisen puunjalostuksen ohella on kehitettävä myös paikalliseen raaka-aineeseen ja osaamiseen nojautuvaa puunjalostusta. IT-alan yritysten siirtäessä pois työvoimavaltaista työtä halvemmän työvoiman maihin, on puuja metsäalaa kohtaan herännyt mielenkiinto korvaavien työpaikkojen löytämiseksi. Toisaalta EU:n laajentumisen seurauksena Itä-Euroopan maat ovat saaneet paremmat lähtökohdat kilpailussa suomalaistenkin yritysten lähimarkkinoista. Toisaalta myös kaukomarkkinoilla on kilpailu lisääntynyt. Kilpailun lisääntyminen ja hintojen lasku asettavat paineita pohjoismaissa toimiville yrityksille.

Valtionhallinnon uudistusten seurauksena paineet metsätalouden edistämisen organisaatioiden toiminnan kehittämiseen ja uudenlaisen toimintakulttuurin rakentamiseen ovat kasvaneet. Valtion organisaatioiden toimintojen ulkoistaminen luo mahdollisuuksia metsäalan palveluyrittäjyydelle ja erilaisille yhteistyö-
renkaille.

Uudet metsien monimuotoisuutta ja suojelua edistävät lait ja ohjelmat tuovat uudenlaisia ongelmia ratkottavaksi puuta raaka-aineena käyttävälle teollisuudelle ja metsänhoitotöitä tekeville tahoille. Sertifiointijärjestelmän toteutuminen on haaste metsänomistajille, metsänhoitoyhdistyksille ja muille metsäorganisaatioille. Metsäalan vähäinen vetovoima asettaa haasteita koulutukselle ja tiedottamiselle.

Kilpailutukseen perustuva ja kehittämishankkeiden pohjalta tapahtuva kehittämistoiminta tuovat uusia vaatimuksia alan toimijoille, joista suuri osa on en-

nen Suomen EU-jäsenyyttä voinut toimia ja kehittää omaa toimintaansa lähes valtion budjettiin varattujen toimintavarojen turvin. EU-jäsenyyden myötä on metsätaloudessakin kehittämistoimintaa alettu perustaa yhä enemmän erilaisiin kehittämissuunnitelmiin ja kehittämisvaroista kilpaillaan muiden maaseudun toimialojen kehittämishankkeiden kanssa. Kehittämissuunnitelmista lähimpänä Metsätalouden työohjelmaa on Pohjois-Pohjanmaan metsäohjelma 2001-2005.

3. Työohjelman tavoitteet

Suomessa on asetettu toisen EU- ohjelmakauden (2000-2006) tavoitteeksi tehokkaampi hanketoiminta edelliseen ohjelmakauteen verrattuna. Kaikkien neljän työohjelman yhteiseksi tavoitteeksi rahoittaja asetti hanketoiminnan vaikuttavuuden lisäämisen, pysyvien rakenteiden aikaansaamisen elinkeinojen kehittämistyölle, suunnittelulle, toteutukselle ja seurannalle. Muina tavoitteina on uusien toimijoiden saaminen mukaan kehittämistyöhön ja yritysten entistä aktiivisempi osallistuminen oman toimintansa ja oman alansa kehittämistyöhön.

Yhteisten tavoitteiden lisäksi kullekin työohjelmalle määriteltiin alakohtaiset painopisteet työohjelman toimialan maakunnallisen kehittämissuunnitelman perusteella. Metsätalouden työohjelman painopisteet ovat seuraavat:

1. Metsätalouden harjoittamisen kannattavuuden parantaminen
2. Energiapuun hyödyntämisen lisääminen
3. Pienimuotoisen mekaanisen puunjalostuksen edistäminen
4. Työvoiman riittävyden turvaaminen, palvelu- ja yritystoiminnan kehittäminen
5. Metsien monikäytön ja ympäristön hoidon edistäminen.

4. Metsätalouden työohjelman organisaatio

Ohjausryhmä

Työohjelmalle muodostettiin ohjausryhmä, jonka tehtävänä on ollut ohjata hankkeen toimintaa ja ottaa kantaa kehittämisen painopisteisiin koordinaattorin tukena. Lisäksi ohjausryhmä on hyväksynyt väliraportit ja maksatushakemukset.

Ohjausryhmän kokoonpano oli seuraava:

Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelma ohjausryhmän jäsenet				
Nimi	Organisaatio	Osoite	Puhelin	Sähköposti
Hiivala Kalevi	Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus,	PL 86 90101 OULU	08 – 536 8126 050 - 3818512	kalevi.hiivala@te-keskus.fi
Juurikka Sauli	Koillismaan kehittämissuunnitelma-keskus	Teollisuustie 1 93100 PUDAS-JÄRVI	0400 – 757 382	sauli.juurikka@koillismaa.fi
Kubin Eero (varalla Saara)	Metsäntutkimuslaitos,	Kirkkosaarentie 7	08 - 531 2261	ee-ro.kubin@metla.fi

muli Kemp- painen)	Muhoksen tutkimusase- ma	91500 MUHOS		j
Piisilä Niilo	Metsäkeskus Pohjois- Pohjanmaa	PL 4 90401 OULU	08 – 843 5511	nii- lo.piiisila@metsa keskus.fi
Rautakoski Juha	Kalajokilaak- son metsän- hoitoyhdistys	Kantolantie 6 85410 SIEVI	08 – 480 057 0400 – 383 233	ju- ha.rautakoski@k alajokilaak- so.mhy.fi
Repo Eeva- Liisa	Metsäkeskus Pohjois- Pohjanmaa	PL 4 90401 OULU	08 – 843 5511	<a href="mailto:eeva-
lii-
sa.repo@metsakeskus.fi">eeva- lii- sa.repo@metsak eskus.fi
Taimisto Erk- ki, Lauri San- na, Sorri Arto ja Saikkonen Pekka	Pohjois- Suomen met- sänomistajien- liitto			

Toisen toimintakauden alkaessa vuoden 2003 syksyllä ohjausryhmää täydennettiin siten, että kaikki seutukunnat ovat olleet edustettuina. Oulun seutukunnan edustajana on toiminut Esa Riippa.

Ohjausryhmän puheenjohtajana on toiminut Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskuksen johtaja Niilo Piisilä ja sihteerinä työohjelman koordinaattori Maria Iso-lahti.

Projektiryhmä

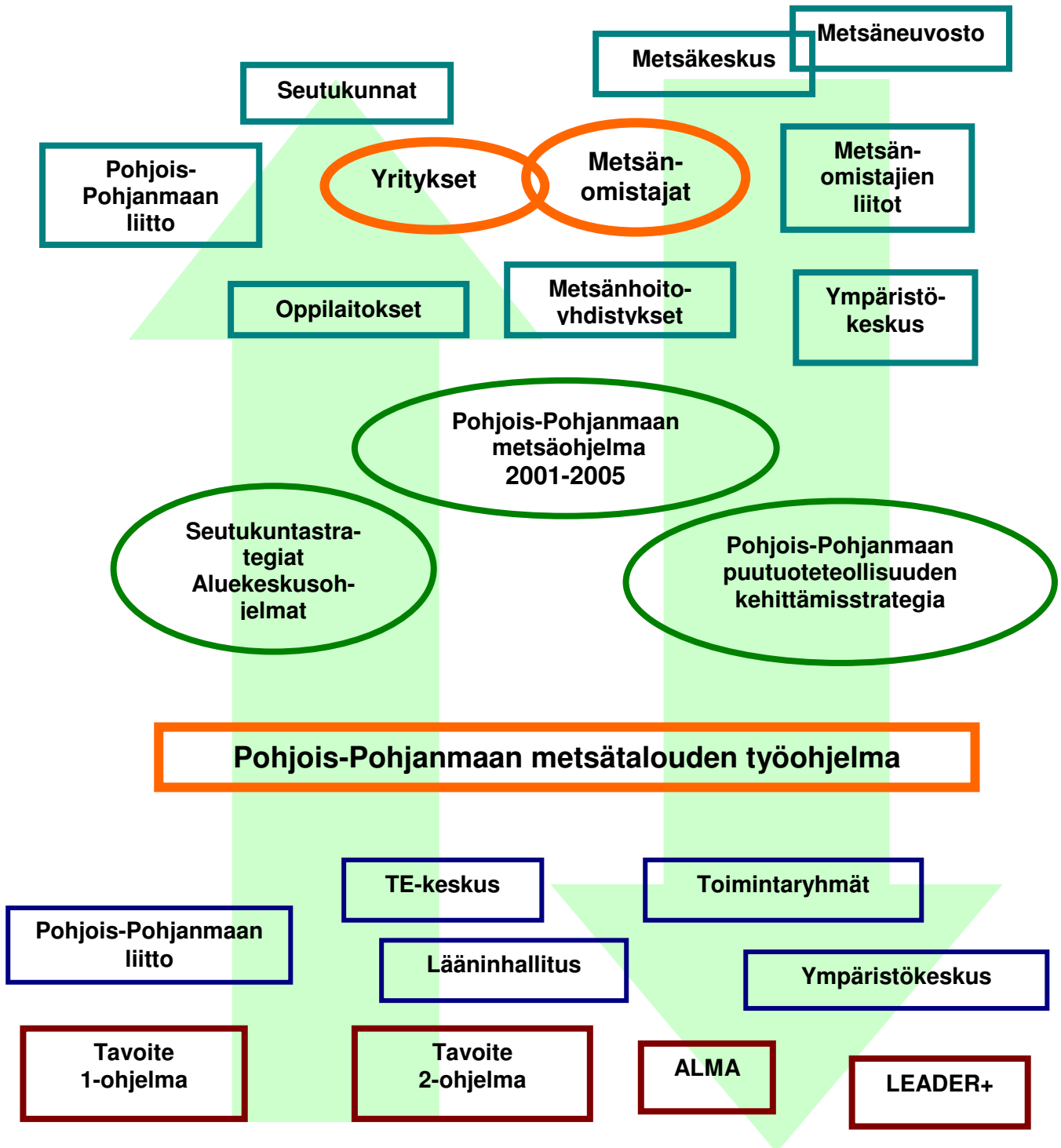
Työohjelman toimintaa tukemaan koottiin myös ns. projektiryhmä, joka on arvioinut kehittämistyötä ja ideoinut kehittämistoimintaa koordinaattorin apuna. Projektiryhmä koottiin laajentamalla ohjausryhmää.

Projektiryhmä toimii samalla Pohjois-Pohjanmaan metsäneuvoston yritystoiminnan edistämisyryhmänä seuraten Pohjois-Pohjanmaan metsäohjelman 2001-2005 toteutumista.

Projektiryhmän kokoonpano oli seuraava:

Hiivala Kalevi, Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maaseutuosasto
 Jussila Mikko, Osuuskunta Metsäliitto
 Juurikka Sauli, Koillismaan kehittämiskeskus
 Kaleva Kari, Oulun seudun luonnonvara-alan oppilaitos
 Kubin Eero, Metsäntutkimuslaitoksen Muhoksen tutkimusasema varalla
 Kempainen Samuli
 Merilä Eero, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus
 Mäenpää Jari, Pohjolan erä- ja mieli ay
 Pesälä Tuomo, Pudasjärven metsänhoitoyhdistys
 Piisilä Niilo, Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa
 Rautakoski Juha, Kalajokilaakson metsänhoitoyhdistys
 Repo Eeva-Liisa, Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa
 Taimisto Erkki, Pohjois-Suomen metsänomistajien liitto

Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelman toimintaympäristö

5. Toiminta

Työohjelmien tehtävät määriteltiin alkuvaiheessa seuraavasti:

- Auttaa maakunnan toimivia yrityksiä, metsänomistajia ja yhteisöjä tekemään käytännön kehittämistyötä
- Tiedottaa hanketyöskentelyn tavoitteista ja mahdollisuuksista
- Työstää hanke-ehdotuksia yhdessä hakijoiden kanssa
- Edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä mm. päällekkäisen toiminnan vähentämiseksi
- Koota alan kehittämiseksi ja työohjelman toiminnan turvaamiseksi asiantuntijaverkosto
- Kartoittaa hankkeiden rahoitusmahdollisuuksia ja etsiä mahdollisia toteuttajia esille nouseviin hankeideoihin.

Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelma alkoi kehittämishankkeena 23.5.2000. Koordinaattori, metsätalousinsinööri Maria Isolahti aloitti työnsä 24.8.2000. Ensimmäinen vaihe päättyi 31.3.2003. Toinen vaihe alkoi välittömästi ja päättyi Alma-alueen osalta 31.3.2005 ja Tavoite 1-alueen osalta 31.12.2005.

Työohjelman toiminta on painottunut hankesuunnittelun avustamiseen, rahoittajien informoimiseen alan kehittämistarpeista, hanketoiminnan mahdollisuuksista tiedottamiseen sekä hanketoimijoiden tukemiseen hankkeen toiminnassa.

Koordinaattori on antanut rahoittajille pyynnöstä lausuntoja kehittämishankemuksista

Työohjelma on koonnut erilaisia tiedotteita ja oppaita hanketoimijoille avuksi hankkeiden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Metsätalouden työohjelman koordinaattori on kirjoittanut mm. seuraavat oppaat:

1. Kehittämishankkeen suunnitteluopas 2001 (www.te-keskus.fi valitse Pohjois-Pohjanmaa)
2. Yrityshankkeen suunnitteluopas 2001 (www.te-keskus.fi valitse Pohjois-Pohjanmaa)
3. Hankeopas EMOTR-hankkeille 2003 (www.metsakeskus.fi/pp), päivitys 2005.

Lisäksi koordinaattori on esitellyt hanketoimintaa ja kehittämismahdollisuuksia erilaisissa tilaisuuksissa, kirjoittanut lehtiartikkeleita hanketoiminnan mahdollisuuksista sekä informoinut metsä- ja puualan yrityksiä näiden rahoitusmahdollisuuksista erilaisissa tilaisuuksissa.

Koordinaattori on ollut hanketoimijoiden tukena kehittämishankkeita suunniteltaessa, rahoituslähteitä kartoitettaessa ja yhteistyökumppaneita etsittäessä. Hankerahoituksen ratkettua koordinaattori on avustanut hankkeiden hallinnoijatahoja sekä projektien työntekijöitä hankkeen käynnistämiseen liittyvissä asioissa. Koordinaattori on osallistunut kehittämishankkeiden toimintaan sekä ohjausryhmän että erilaisten projekti- ja työryhmien jäsenenä. Toisena toimintakautena metsätalouden hankkeiden lisäksi on asiakaskunta laajentunut muhinkin maaseudun kehittämis- ja yrityshankkeisiin.

Työohjelmat ovat järjestäneet erilaisia koulutustilaisuuksia maakunnan toimijoille kehittämishankkeisiin liittyen. Metsätalouden työohjelma on koostunut metsä- ja puualan hankkeiden projektipäälliköt ja työntekijät kaksi kertaa vuodessa yhteisille hankepäiville. Hankepäivien aikana on keskusteltu hanketointimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista, käyty läpi muuttuneita hankkeiden toimintaa sääteleviä lakeja ja asetuksia sekä ideoitu uudenlaista kehittämistoimintaa.

Koordinaattori on osallistunut maakunnassa erilaisten kehittämistyöryhmien työskentelyyn, mm. Pohjoisen Puutuoteteollisuuden kehittämissstrategian johtoryhmä, aluekeskusohjelmien ja seutukunnalliset metsä- ja puualan sekä erilaiset maaseudun kehittämistyöryhmät. Metsätalouden työohjelman koordinaattori on ollut mukana Pohjois-Pohjanmaan alueellisen metsäohjelman 2006-2010 päivittämistyössä sekä osallistunut Pohjoisen luonnonvara-alan kehittämissohjelman vuosille 2007-2013 valmisteluun.

Vuoden 2005 aikana koordinaattorin työpanoksesta suuri osa kului Pohjois-Pohjanmaan alueellisen maaseutuohjelman 2007-2013 valmisteluun. Ohjelman kokoaminen on osa tulevan EU-ohjelmakauden valmistelutyötä ja se rahoitettiin EMOTR-koordinaattorihankkeesta.

Yritysten kehittämistoiminnassa työohjelman rooli on ollut lähinnä tiedottaminen erilaisista rahoitusmahdollisuuksista ja rahoitusta koskevista säännöksistä sekä yrittäjien avustaminen rahoitushakemuksen laatimisessa. Yritykset, jotka ovat olleet yhteydessä metsätalouden työohjelmaan ovat toimineet pääasiassa mekaanisen puunjalostuksen, puunkorjuun ja lämpöyrittämisen aloilla.

Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelman rooli oli keskeinen Puuta-Metsää 2005 messutapahtuman järjestelyissä.

6. Tulokset

Työohjelman toiminnan kautta Pohjois-Pohjanmaalle on syntynyt seuraavalaisia kehittämishankkeita:

Hankkeen nimi	Hankkeen keskeisimmät tavoitteet	Hankkeen kesto	Tarkemmat lisätiedot
Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelma	Pohjois-Pohjanmaan metsä- ja puualan hankkeiden koordinoiminen, hanketyöskentelyn tehostaminen, yritysten ja hanketoimijoiden aktivoiminen sekä hanketoiminnasta tiedottaminen.	23.5.2000-30.3.2003 II vaihe jatkuu 30.4.2005 saakka	Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskus, Koordinaattori Maria Isolahti maria.isolahti@metsakeskus.fi p. 040 8355 103
Nilapuu	Käynnistää Kuusamoon Nilapuu-osaamiskeskus, jossa menetelmää kehitetään, raaka-aineen hankinnan, tuotesuunnittelun ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen.	1.1.2001-31.12.2003	Kuusamon kaupunki, Projektipäällikkö, Keijo Kaukko keijo.kaukko@kuusamo.fi p. 040 706 6876

Hankkeen nimi	Hankkeen keskeisimmät tavoitteet	Hankkeen kesto	Tarkemmat lisätiedot
Metsänomistajan verkkopalvelut	Tehdä mhy:n kehittämä tuote Metsätietopalvelu tunnetuksi ja saada lisää metsätiedon ylläpitosopimuksia ja internet-pohjaisen metsänomistajan verkkopalvelun kehittäminen	2001-2004	Kuusamon metsänhoitoyhdistys Projektipäällikkö Vesa Orjasniemi vesa.orjasniemi@koillismaa.fi p. 08 852 2261
Metsien sertifiointin maastouttaminen ja metsänhoitoyhdistysten ympäristöjärjestelmät Pohjois-Pohjanmaalla	Tiedottaa metsien sertifiointin kriteerien edellyttämistä toimista metsätalouden harjoittamisessa metsänomistajille, toimihenkilöille ja urakoitsijoille sekä metsänhoitoyhdistysten toiminnan laadun parantaminen	1.5..2002-31.12.2003	Pohjois-Suomen metsänomistajien liitto, kehittämisspäällikkö Pekka Saikkonen pekka.saikkonen@mhy.fi p. 040 5304800
Toimeentuloa metsästä 1 ja 2	Metsänomistajien aktivoiminen suometsien hoitoa koskevassa päätöksen teossa, ratkaista alueelle tyypilliset suometsien hoitoon liittyvät ongelmat ja selvittää kiireellisimmät hoito- ja kunnostuskohteet turvemailla.	2001-2003	Kalajokilaakson metsänhoitoyhdistys, Juha Ekola juha.ekola@kalajokilaakso.mhy.fi p. 040 728 2078
PERKKU	Saattaa yhteisomistustilojen metsät aktiivisen hoidon ja käytön piiriin kohdennetun neuvonnan ja koulutuksen kautta.	syksy 2000-kesäkuu 2003	Pudasjärven metsänhoitoyhdistys, Antti Härkönen antti.harkonen@pudasjarvenmhy.fi p. 0400 157 422
Kurki-hirsi (esiselvitys)	Osallistuvien yritysten tuotteiden, ideoiden, osaamisen kartoittaminen sekä markkinoiden ja uudenlaisen toimintamallin selvittäminen.	Toteutettiin vuoden 2001 aikana	Oulun seudun luonnonvaralan oppilaitos, Markku Pöyskö
ETL-liseutu	Energiapuun koneellisen korjuun kehittäminen, lämpörittäjäyden lisääminen, nuortenmetsien hoidon ja puunkorjuun lisääminen, hakkeen toimitusvarmuuden lisääminen käyttäjille, klapien valmistus maatalouskalustoa hyödyntäen, tehostetaan maatilayritysten energiataloutta, hakkeen varastoinnin kehittäminen.	2001-2003	Iin kunta Riitta Hopponen riitta.hopponen@ii.fi p. 0400 581 550
Pienmetsänomistajan palvelut	Pilottihankkeessa kehitetään toimintamalleja ja palveluja, joilla voidaan ehkäistä metsänomistuksen pirstoutumista sekä pitää pienmetsälöt metsätalouden toiminnan piirissä parantamalla kannattavuutta.	2002-2003	Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa, Haapajärvi Matti Kuivaniemi matti.kuivaniemi@metsakeskus.fi p. 0400 379 054
Metsä Meilläkin	Etsiä yhdessä yrittäjien kanssa keinoja pieniläpimittaisen puun käytön edistämiseksi ja jalostusasteen parantamiseksi. Hankkeen aikana lisätään muualla asuvien metsänomistajien aktiivisuutta metsiensä hoidossa ja innostetaan nuoria hakeutumaan metsäalalle.	2002-2004	Rannikon ja Siikajokilaakson metsänhoitoyhdistykset Matti Otsamo matti.otsamo@pohjois-suomen-mhy.fi p. 08 222 041

Hankkeen nimi	Hankkeen keskeisimmät tavoitteet	Hankkeen kesto	Tarkemmat lisätiedot
Naisten metsä	Aktivoida naisia metsänhoitoon ja metsien kokonaisvaltaiseen hyödyntämiseen yhteistyössä muiden metsätalouden edistämisorganisaatioiden ja metsäteollisuuden kanssa.	1.5.2002–30.11.2003	Kuivaniemen metsänhoitoyhdistys, Pirkko Saastamoinen kuivaniemen.mhy@co.inet.fi p. 0400 290 555
Huomisen suometsät	Metsänomistajien aktivoiminen suometsien hoitoa koskevassa päätöksen teossa, ratkaista alueelle tyypilliset suometsien hoitoon ja käyttöön liittyvät yhteistyön ongelmat, korjuuteknologian kehittäminen.	1.5.2002-30.4.2005	Mhy Pyhä-Haapa, Siikalatvan mhy ja Haapaveden mhy han- nu.haataja@haapavesi.mhy.fi p. 040 8672 252
Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden kannattavuus	Metsätalouden harjoittamisen kannattavuuden ja kannattavuuteen vaikuttavien tekijöiden selvittäminen Pohjois-Pohjanmaalla.	2002-2004	Metsäntutkimuslaitos, Muhoksen tutkimusasema Anssi Ahtikoski anssi.ahtikoski@metla.fi 050 5399 474
Koillismaan yhteisömuotoisten metsätilojen hallinta	Perikuntien toiminnan aktivoiminen ja niiden omistamien metsätilojen hallinnan kehittäminen.	2002-2003	Taivalkosken metsänhoitoyhdistys, Teuvo Puolakanaho teuvo.puolakanaho@taivalkoski.fi p. 0400 254 781
Puuenergia nousuun	Puuenergian käytön lisääminen Pohjois-Pohjanmaalla uusien lämpölaitosten ja lämpöyrittäjyyden edistämisen avulla.	2003-2005	Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa, Timo Vanhala timo.vanhala@metsakeskus.fi p. 0400 284 708 Jarmo Korhonen jarmo.korhonen@metsakeskus.fi , p. 040 763 0510
Mennään mettään	Edistää yksityismetsien hoitoa maise- mallisesti arvokkailla jokivarsilla, teiden varsilla sekä kaupunkien ja taajamien läheisyydessä tilakohtaisten neuvontakäyntien ja koulutustilaisuuksien avulla.	1.4.2003-31.3.2005	Oulun seudun, Haukiputaan ja Muhoksen metsänhoitoyhdistykset, Janne Vimpari janne.vimpari@pohjois-suomen-mhy.fi p. 040 561 4746
Veistohirsi	Hirsitaloja veistävien yritysten verkoston toiminnan kehittäminen Kurkihirsi- esiselvityksessä laaditun toimenpideohjelman pohjalta	1.9.2001 – 31.8.2003	Ouluseutu Yrityspalvelut Alvi Niemelä alvi.niemela@ouka.fi
Uusi metsätyö	Kouluttaa lin seutukunnan työvoimatoimiston alueelle metsuriyrittäjiä ja metsureita	2.1.2002 – 31.8.2002	Oulun seudun luonnonvara- alan oppilaitos, Markku Pöyskö
Metsätoimihenkilöiden tietoteknisten valmiuksien parantaminen	Parantaa metsätoimihenkilöiden tietoteknisiä valmiuksia ja työssä tarvittavien ohjelmavälineiden käyttöä.	Vuosi 2003	OAMK luonnonvara- alan yksikkö, Jukka Tikkanen ja Met- säkeskus Pohjois-Pohjanmaa, Eeva-Liisa Repo
AISA-projekti	Kehittää hakerangan kuivatusta ja va- rastointia sekä niihin liittyvää kalustoa.	Toteutettiin vuonna 2002	Siikalatvan kehittämiskeskus / yrittäjä, Markku Pietikäinen markku.pietikainen@siikalatva.fi
Siikajoen suoluontokeskus (Siikajoki, Ruukki, Rantsila)	Tehdä pohjoispohjalaista suoluontoa ja siihen liittyvää kulttuuria tunnetuksi, monipuolistaa matkailuyritysten palveluita, lisätä luontoyrittäjien yhteistyötä sekä edistää suoluontoon liittyvän opetus- ja tutkimustoiminnan kehittymistä.	18.2.2002-30.4.2003 (ensimmäinen vaihe)	Siikalatvan seutukunta, Olli-Pekka Siira http://www.rantsila.fi/suoluontokeskus/ p. 08 2109 247

Hankkeen nimi	Hankkeen keskeisimmät tavoitteet	Hankkeen kesto	Tarkemmat lisätiedot
Matka kylämaiseen	Tavoitteena on suunnitella ja kunnostaa pääteiltä (E4 ja 8) poikkeava matkailureitistö Siikajokilaaksoon yhdessä alueen yrittäjien, kyläläisten, Metsäkeskuksen ja Tielaitoksen kanssa.	2001-2003	Pro Agria Oulun Maaseutukeskus/ Maa- ja kotitalousnaisten piirikeskus, Taimi Mahosenaho, Taimi.mahosenaho@maaseutukeskus.fi , p.040-5517807
Pyhännän metsätietokeskus	Hankkeessa rakennetaan Pyhännälle metsätietokeskus kertomaan alueen metsäluonnosta, toiminnasta talousmetsissä sekä alueen puuteollisuudesta.	2003-2005	Pyhännän kunta, Rita Holopainen, rita.holopainen@pyhanta.inet.fi , p.040 566 1299
Pohjoista puuta (useita osahankkeita)	Hankekokonaisuuden tavoitteena on selvittää maakunnan puuraaka-aineen käyttömahdollisuudet ja käytön esteet rakentamisen ja sisustamisen toimialalla.	2002 - 2004	Pohjois-Pohjanmaan liitto Ismo Karhu ismo.karhu@pohjois-pohjanmaa.fi
Puun kuoren käyttö rehuna esiselvitys	Selvitettiin puun kuoren käyttöä vuohtien ravintona ja testattiin puun kuoren maittavuutta vuohtilla.	1.2.- 31.12.2003	Oulun yliopisto, Kajaanin kehittämiskeskus, Jari Siivari
Metsuri- ja luontoyrittäjä kehittämissä hankkeen esiselvitys	selvitettiin metsuri- ja luontoyrittämistä edistävän hankkeen tarpeellisuus.	7.4.- 31.12.2003	OAMK, luonnonvara-alan yksikkö, Raili Hokajärvi
Energiapuukohteiden kaukokartoitus (esiselvitys)	Hankkeessa pyritään luomaan menetelmiä energiapuukohteiden kustannustehokkaalle kartoittamiselle. Tavoitteena on selvittää numeerisen ilmakehän erilaisten tulkintamenetelmien käyttökelpoisuus energiapuukohteiden erottelussa ja puumäärien arvioimisessa. Uuden menetelmän odotetaan edesauttavan energiapuun korjuumäärien kasvattamista ja parantavan korjuuta harjoittavien ja energiapuuta hankkivien yritysten toimintaedellytyksiä sekä luovan uutta yritystoimintaa energiapuulle.	1.5.2003- 31.8.2004	Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa, Markku Mehtätalo
Maaseudun osaamiskeskus ORAS	Tavoitteena on koota maaseutuyritysten neuvontapalvelut ja palvella maaseutuyrityksiä toiminnan käynnistämiseen ja laajentamiseen liittyvissä asioissa. Hankkeen kautta nostetaan esille maaseutuyritysten neuvonnan kehittämistarpeita .	1.1.2003- 28.2.2006	Raahen seutukunta, Lauri Laajala.
Metsissä mahdollisuusverkostonhanke	Tavoitteena on metsä- ja luonnonvara-alan opetuksen ja yhteistyöverkoston kehittäminen ja laajentaminen. Hankkeen aikana kootaan kunnittaiset metsätiimit, jotka järjestävät koululaisille metsäalaan liittyviä tapahtumia.	2003-2006	Oulun 4H-piiri, Lea Keränen
Pohjois-Pohjanmaan pelletti	Tavoitteena on edistää pelletin käyttöä ja tuotantoa Pohjois-Pohjanmaalla.	1.1.2004- 31.3.2005	Kärsämäen kehityskeskus, Kimmo Ahola

Hankkeen nimi	Hankkeen keskeisimmät tavoitteet	Hankkeen kesto	Tarkemmat lisätiedot
Naismetsänomistajien koulutus-hanke	Hankkeessa innostetaan naismetsänomistajia metsätilan hoitoon, puukauppaan ja metsälakiin liittyviin asioihin sekä koulutetaan heitä luonnontuotteiden keräämisessä ja jatkojalostamisessa.	2004-2005	Maaseudun sivistysliitto, Elina Vehkala, Paula Yliselä
Hyvä metsänhoitokoulutus	Hankkeella kohotetaan Pohjois-Pohjanmaan metsätoimihenkilöiden ydinosaamista metsänkäsittelyssä ja metsätaloutta ohjaavassa lainsäädännössä, metsätalouden kannattavuudessa sekä puuraaka-aineen hyödyntämisessä.	2004-2006	OAMK, luonnonvara-alan yksikkö, Raili Hokajärvi
Maatilojen bioenergiaratkaisut	Hankkeen tavoitteena on lisätä maatilojen bioenergian käyttöä ja monipuolistaa maatilojen energiaratkaisuja sekä tarkastella bioenergian käyttömahdollisuuksia ja energiantuotantoa osana maatilan tuotantojärjestelmää. Maatalouden parissa toimivien henkilöiden tietotaito ja osaaminen bioenergiaan liittyvissä asioissa ja valmiudet ryhtyä lämpöyrittäjäksi lisääntyvät.	1.8.2004-31.12.2005	OAMK, luonnonvara-alan yksikkö, Tuomo Pesola, Juha-Pekka Snäkin
TILKE-hanke	Hankkeen tavoitteena on aktivoida ALMA-alueen maanviljelijöitä vapaaehtoisin tilusjärjestelyihin.	1.10.2004-28.2.2006	Pohjois-Pohjanmaan maanmittauslaitos, Visa Korhonen
SUOMAA-hanke	Hankkeen tarkoituksena on alueen suokohteiden hyödyntäminen etenkin matkailu-, virkistys-, opetus- ja tutkimuskäytössä. Hankkeessa kehitetään soiden ja turpeen käyttömuotoja olemassa olevien tutkimusten ja kokemusten pohjalta.	1.6.2004-28.2.2006	Siikalatvan kehittämiskeskus, Rantsilan kunta, Kaarina Kohnola
Pohjois-Suomen puumarkkinoiden kehittäminen	Hankkeen tavoitteena on kehittää Pohjois-Suomen puumarkkinoita tuottamalla uutta tietoa ja syvempää ymmärrystä puumarkkinoiden nykytilasta, muutostekijöistä ja kehitystrendeistä sekä hahmottelemalla tulevaisuuden vaihtoehtoisia skenaarioita. Samalla tavoitteena on parantaa puumarkkinaosapuolten yhteistyövalmiuksia.	1.1.-31.12.2005	Pohjois-Pohjanmaan liitto, Ismo Karhu
Maaseutu ympäristöstä työtä ja toimeentuloa (esiselvitys)	Hankkeessa selvitetään Pohjois-Pohjanmaan ALMA-alueen ympäristönhoidon nykytilaa, tulevaisuuden näkymiä sekä kehittämismahdollisuuksia. Käynnistetään prosessi, joka jäsentää kokonaisvaltaisesti maaseudun ympäristötoimialan elinkeinolähtöistä kehittämistä.	4.10.2004-28.2.2005	OAMK, luonnonvara-alan yksikkö, Kaija Karhunen
Vireyttä metsään	Tavoitteena on aktivoida metsänomistajia tekemään metsänhoitoon ja metsätalouteen liittyviä päätöksiä kohdennetun neuvonnan keinoin.	1.12.2004-28.2.2006	Metsänhoitoyhdistys Pyhäjokilaakso, Martti Hyvärinen

Hankkeen nimi	Hankkeen keskeisimmät tavoitteet	Hankkeen kesto	Tarkemmat lisätiedot
Pohjois-Pohjanmaan maaseudun yksityistiet kuntoon	Hankkeessa aktivoidaan tiekuntia järjestäytymään ja hakemaan yksityistien kunnossapitoon ja perusparannukseen rahoitusta. Hankkeessa kootaan tietokanta maaseudun pientiestöstä	2005-2007	Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa, Jukka Lämsä ja Pauli Juntunen
Yhteisomistuksen ja sukupolven muutokset metsätalalla	Hankkeen tavoitteena on, että metsätilan omistusmuoto ja siinä tapahtuvat muutokset edistävät metsien hakuaita ja hoitotoita. Hanke nuorentaa metsänomistajien ikärakennetta ja vähentää tilojen pirstoutumista.	1.9.2005-31.12.2006	Kuusamon metsänhoitoyhdistys, Anne Polojärvi
Metsätilan haluttu ja hallittu sukupolvenvaihdos	Hankkeen tavoitteena on edistää metsätilojen sukupolvenvaihdoksia ja huolehtia metsien saattamisesta hoidon piiriin omistusjärjestelyjen yhteydessä.	2006-2007	Pudasjärven metsänhoitoyhdistys (Yli-li, li, Kuivaniemi), Tuomo Pesälä, Jussi Perttu

Listasta puuttuvat yrityskohtaiset kehittämis-, investointi- ja käynnistämishankkeet sekä toimintaryhmien rahoittamat hankkeet.

Kehittämishankkeiden kustannusarvioiden yhteenlaskettu summa on noin 7,2 miljoonaa euroa, joka jakaantuu karkeasti noin 85% julkiseen ja 15% yksityiseen rahoitusosuuteen. Edelliseen ohjelmakauteen verrattuna metsätalouden kehittämishankkeisiin sidotut kehittämisvarat ja hankkeiden lukumäärä ovat kasvaneet.

Työohjelman toiminnan tuloksellisuutta voidaan tarkastella tarkemmin siinä vaiheessa, kun kehittämishankkeet raportoivat tuloksistaan. Eniten hanketoimintaa on syntynyt metsätalouden kannattavuuden edistämiseksi sekä puuenergian käytön lisäämiseen. Metsätalouden työohjelman suorat kontaktit alan pienyrityksiin ovat kaikesta huolimatta jääneet suhteellisen vähäisiksi eikä yritysکوhtaisten hankkeiden määrässä ole tapahtunut ennakkoon odotettua nousua lämpöyrittäjiä lukuun ottamatta. Toivottavaa on, että alan kehittämishankkeiden vaikutuksesta saadaan maakuntaan syntymään yritysten omaehtoista kehittämistyötä. Metsätalouden piirissä on jatkossa kiinnitettävä huomiota kehittämishankkeiden sisältöön ja kannustettava kehittämishankkeita toimimaan yritysten hyväksi ja enemmän niiden ehdoilla.

Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelman toimintaa:
Tiedottamista ja koulutusta

- Kirjoitetut lehtiartikkelit 8
- Työohjelmien esiintyminen tiedotusvälineissä 31
- Pidetyt esitelmät hanketoimintaan perustuvasta kehittämistyöstä ja työn rahoittamisesta 64
- Hanketoimintaoppaat ja esitteet 11
- Järjestetyt koulutustilaisuudet ja seminaarit 28 päivää /kerta, osallistujia yhteensä 5812
  - Puuenergian teemapäivä syyskuussa 2000 Vallinkorvassa Oulussa
  - Puuenergiaseminaari- ja neuvottelu joulukuussa 2000 Koivikossa Muhoilla

- Maaseudun kehittämistalkoot tammikuussa 2001 Syötteellä Pudasjärvellä
- Puulämmön teemapäivä maaliskuussa 2001 Ylivieskassa
- Yhteisomistustilojen neuvonta –koulutus maaliskuussa 2001 Muhoksella
- Pelletti-seminaari toukokuussa 2001 Haapavedellä
- Metsä- ja puutalouden yrittäjätilaisuus Siikajoella 23.10.2001
- Metsä- ja puutalouden yrittäjätilaisuus Haapajärvellä 29.10.2001
- Metsä- ja puutalouden yrittäjät Oulussa 30.10.2001
- Metsä- ja puutalouden yrittäjät Kestilässä 6.11.2001
- Metsä- ja puutalouden yrittäjät Sievissä 12.11.2001
- Hanketoimijapäivä Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin metsähankkeiden vetäjille Oulussa 30.11.2001
- Metsä- ja puutalouden yrittäjätilaisuus Kuusamossa 6.2.2002
- Metsä- ja puutalouden yrittäjät Taivalkoskella 13.2.2002
- Metsätoimihenkilöiden puuenergiakoulutus Muhoksella 13.2.2002
- Metsä- ja puualan yrittäjät Pudasjärvellä 8.4.2002
- Hanketoimijapäivä hankkeiden vetäjille Taivalkoskella 14.6.2002
- Pohjois-Pohjanmaan työohjelmien arviointiseminaari Muhoksella 6.9.2002
- Pohjois-Pohjanmaan metsäntutkimuspäivä Muhoksella 8.11.2002
- Raahen seutukunnan maaseudun hankepäivä 28.11.2002
- Maaseudun kehittämishankkeiden hanketoimijapäivät Oulussa 28.-29.1.2003
- Siikalatvan hankepäivä kuntien virkamiehille ja luottamushenkilöille Piippolassa 17.2.2003
- Metsä- ja puutalouden yrittäjät 12.3.2003 Yli-iissä.
- Ylivieskan seutukunnan hankepäivä 13.3.2003 Ylivieskassa
- Nivala-Haapajärven seutukunnan hankepäivä 19.3.2003 Haapajärvellä
- Ouluseudun hankepäivä 26.3.2003 Limingassa
- Metsä- ja puutalouden yrittäjät Ylikiimingissä 26.3.2003
- Siikalatvan hankepäivä 27.3.2003 Haapavedellä
- Oulunkaaren seutukunnan maaseudun kehittämishankkeiden esittelytilaisuus 9.4.2003 lissä
- Koillismaan seutukunnan maaseudun kehittämishankkeiden esittelytilaisuus 24.4.2003 Kuusamossa
- Metsätalouden työohjelman hankepäivät 10.-11. 4.2003 Kuusamossa
- Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan metsä- ja puualan yhteiset hankepäivät 22.-23.1.2004 Oulussa
- Maaseudun yksityistiet kuntoon neuvottelu 23.6.2004 Oulussa
- Pohjois-Suomen puuenergianeuvottelukunnan kokous 5.11.2004 Ruukissa
- Työohjelmien sidosryhmien tapaaminen 1.12.2004 Oulussa
- Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun puualan kehittämispäivät 20.-21.1.2005 Sotkamossa
- PuutaMetsää 2005 –messut 23.-24.9.2005 Oulussa
- Pohjois-Pohjanmaan yhteismetsäpäivä 22.11.2005 Oulussa
- Seutukuntien metsäpäivät:
  - 13.12.2005 Rantsila
  - 15.12.2005 Taivalkoski
  - 16.12.2005 Haapajärvi

- 19.12.2005 li

Hankeneuvontaa (ei sisällä puhelinneuvontaa)

□ Yritykset	67 kertaa
□ Metsänhoitoyhdistykset	67 kertaa
□ Kunnat / seutukunnat	100 kertaa
□ Toimintaryhmät	16 kertaa
□ Oppilaitokset	49 kertaa
□ Ohjausryhmän kokoukset	108 kertaa
□ Muut	87 kertaa

Hankelausunnot ja neuvottelut rahoittajan kanssa 61 kertaa

Osallistuminen koulutuksiin ja tutustumiskäynnit 83 päivää

Työohjelmakoordinaattorit ja rahoittajan edustajat kokoontuivat 80 kertaa

Metsätalouden työohjelman projektiryhmä/ohjausryhmä kokoontui 15 kertaa

Pohjois-Pohjanmaan työohjelmista tehtiin ulkopuolinen väliarviointi kesällä 2002. Tarjouskilpailun jälkeen arvioinnin suoritti Aluetutkimus FAR ja Oulun yliopiston Kajaanin kehittämiskeskus konsortiossa. Arviointiraportti on luettavissa Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaan internetsivuilla osoitteessa www.metsakeskus.fi/pp.

Väliarvioinnin pohjalta suoritettiin omana työnä internetkysely työohjelman toiminnan onnistumisesta ja tarpeista jatkossa.

7. Kustannukset ja rahoitus

Kustannukset

Metsätalouden työohjelman kustannukset saatiin pysymään arvion mukaisina suhteellisen helposti. Suuria yllätyksiä hankkeen kustannuksissa ei tullut. Alueellisen maaseutusuunnitelman hanke ylittyi hieman arvioidusta. Suurimmat menoerät olivat palkat sivukuluineen.

Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelman
kustannusten toteutuminen

Tavoite 1 alue, 343 2000-2003

	Kustannusarvio	Toteutuma	Kustannusarvio alittunut + / ylittynyt -
Yhteensä	97313,53	97243,96	69,57
Palkat ja sivukulut	63793,41	65525,83	-1732,42
Ostopalvelut ja palkkiot	8078,99	7732,17	346,82
Matkakulut	10971,01	10661,02	309,99
Muut kustannukset	14013,06	12867,94	1145,12
vuokrat	2298,49	2029,26	269,23
toimistokulut	6083,8	5420,81	662,99
muut	6087,83	5437,57	650,26
Hankkeen tulot	437,29	437,29	0

Alma-alue, 354 2000-2003

	Kustannusarvio	Toteutuma	Kustannusarvio alittunut + / ylittynyt -
Yhteensä	97250,22	97397,51	-147,29
Palkat ja sivukulut	64154	63089,92	1064,08
Ostopalvelut ja palkkiot	8716	9573,82	-857,82
Matkakulut	7455	7006,96	448,04
Muut kustannukset	16924	17353,17	-429,17
vuokrat	2309	2027,77	281,23
toimistokulut	7380	7748,91	-368,91
muut	7235	7576,48	-341,48
Hankkeen tulot	374,22		374,22

Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelman
kustannusten toteutuminen

Tavoite 1 alue, 9941 2003-2005

	Kustannusarvio	Toteutuma	Kustannusarvio alittunut + / ylittynyt -
Yhteensä	96629,5	95902,77	726,73
Palkat ja sivukulut	70131	67860	2271
Ostopalvelut ja palkkiot	3634	7772,94	-4138,94
Matkakulut	8650	8560,65	89,35
Muut kustannukset	14214,5	11709,18	2505,32
vuokrat	3467,5	3031,71	435,79
toimistokulut	4717	3146,86	1570,14
muut	6030	5530,61	499,39
Hankkeen tulot		100	-100

Alma-alue, 9943 2003-2005

	Kustannusarvio	Toteutuma	Kustannusarvio alittunut + / ylittynyt -
Yhteensä	96629	95294,17	1334,83
Palkat ja sivukulut	66101	70325,96	-4224,96
Ostopalvelut ja palkkiot	5635	4408,86	1226,14
Matkakulut	8650	6983,56	1666,44
Muut kustannukset	16243	13575,79	2667,21
vuokrat	3467	3049,8	417,2
toimistokulut	5846	3365,79	2480,21
muut	6930	7160,2	-230,2
Hankkeen tulot		100	-100

Rahoitus

Työohjelmaa ovat rahoittaneet Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maaseutu-
tuosaston lisäksi seutukunnat (ALMA-alueella Raahen seutukunta, Ylivieskan
seutukunta ja Oulun seutukunta sekä tavoite 1-ohjelman alueella Nivala-
Haapajärven seutukunta, Siikalatvan seutukunta, Oulunkaaren seutukunta ja
Koillismaan seutukunta) seuraavasti:

Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelman rahoitus-
tuksen toteutuminen

Tavoite 1 alue, 343 2000-2003		
	Rahoitussuunnitelma	Toteutuma
Yhteensä	97313,94	95533,65
EU+kansallinen	85086,67	83306,09
Kunnat	11789,98	11790,27
Hankkeen tulot	437,29	437,29

Alma-alue, 354 2000-2003		
	Rahoitussuunnitelma	Toteutuma
Yhteensä	97249,96	96357,24
EU+kansallinen	86145,04	84747,02
Kunnat	10730,7	11236
Hankkeen tulot	374,22	374,22

Pohjois-Pohjanmaan metsätalouden työohjelman rahoituksen toteutuminen

Tavoite 1 alue, 9941 2003-2005		
	Rahoitussuunnitelma	Toteutuma
Yhteensä	96629,5	71775,38
EU+kansallinen	85589,5	63573,28
Kunnat	11040	8202,1
Hankkeen tulot		

Alma-alue, 9943 2003-2005		
	Rahoitussuunnitelma	Toteutuma
Yhteensä	96629	95294,17
EU+kansallinen	88348	87036,03
Seutukunnat	8281	6506,58
Metsäkeskus		1651,56
Hankkeen tulot		100

Rahoitussuunnitelma piti suhteellisen hyvin paikkansa. TE-keskus teki hankkeen aikana muutospäätöksen, jossa alkuperäistä seutukuntien osuutta pienennettiin noin puoleen. Jotkut seutukunnat olivat ehtineet maksaa osuutensa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Näiden seutukuntien kanssa sovittiin, että ylimääräiset kuntaosuudet siirretään jatkohankkeelle, vuosille 2003-2005.

Rahoitus koostui pääasiassa TE-keskuksen rahoitusosuudesta (Euroopan Maatalouden Ohjaus- ja tukirahasto sekä maa- ja metsätalousministeriö). Noin 10% rahoituksesta saatiin seutukunnilta. Seutukuntien rahoituksen hankkiminen oli suhteellisen työlästä summan suuruuteen nähden. Joidenkin seutukuntien päätöksenteko venyi loppuvuoteen, mikä on hankaloittanut hankkeen toiminnan suunnittelua.

8. Onnistumiset ja epäonnistumiset

Työohjelman tavoitteet olisi pitänyt määritellä tarkemmin ja selvemmin mitattaviksi. Työohjelmien tavoitteiden asettamisessa on jääty liian yleiselle tasolle, mikä vaikeuttaa tavoitteiden toteutumisen seuranta ja työohjelmien perusteltävissä pysymistä. Arvioitsijoiden mukaan tavoitteita tulisi tarkistaa ja terävöittää toiminnan edetessä.

Arvioinnin perusteella painopisteiden asettamisessa on metsätalouden työohjelmassa onnistuttu työohjelmista parhaiten, mutta tavoitteet ovat silti liian yleisiä, jotta niiden toteutumista voitaisiin objektiivisesti arvioida. Parhaiten painopisteistä on hanketoimintaa syntynyt metsätalouden harjoittamisen kannattavuuden kehittämiseen ja energiapuun hyödyntämisen lisäämiseen. Jat-

kossa toimintaa pitää painottaa Työvoiman riittävyyden turvaamiseen, metsäluonnon hoitoon ja monikäyttöön liittyvään hanketoimintaan. Arvioinnin mukaan jatkossa pitää kiinnittää huomiota painopisteisiin ja painopisteittäisen työn syventämiseen esim. erikoisryhmiä kokoamalla. Toimintaa pitää laajentaa uusia toimijoita aktivoimalla. Myös tehtävien priorisointiin tulee kiinnittää huomiota.

Työohjelmista tehdyn arvioinnin mukaan metsätalouden työohjelma on onnistunut työssään hyvin; tavoitteiden suuntaan on edetty kaikista työohjelmista tehokkaimmin. Arvioinnin perusteella voidaan sanoa, että metsätalouden työohjelman toiminnan kohderyhmä ja sen odotukset ja tarpeet on osattu huomioida hyvin sekä valitut kehittämiskohteet vastaavat hyvin alan kehittämistarpeita.

Metsätalouden työohjelman toteutuksessa on parhaiten onnistuttu tukemaan hankkeiden suunnittelua. Lisäksi työohjelma on toiminnallaan parantanut erittäin paljon myös hankkeiden toteutuksen laatua ja hankkeiden toteutustehokkuutta. Tiedotus työohjelman ja hankkeiden välillä on toiminut hyvin, mutta seutukuntarahoittajien suuntaan tiedotus olisi voinut olla arvioinnin tulosten perusteella tehokkaampaa.

9. Tiedottaminen ja julkisuus

Pääasiallisesti metsätalouden työohjelma on tiedottanut toimijoille toimintaansa sähköpostin välityksellä. Työohjelman järjestämistä tapahtumista on tiedotettu sähköpostijakelun lisäksi paikallis- ja maakuntalehdissä. Rahoitusmahdollisuuksista ja hanketoiminnasta on tiedotettu Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaan ja työohjelman toiminta-alueen metsänhoitoyhdistysten asiakaslehdissä. Metsäkeskuksen internet-sivuilla on listattu työohjelman kautta rahoitetut kehittämishankkeet, sieltä löytyvät myös arviointiraportti ja hankeopas.

Työohjelman kehittämishankkeet ovat saaneet hyvin julkisuutta sekä maakunnallisissa että paikallislehdissä. Metsätalouden kehittämishankkeista on ollut artikkeleita myös Maaseudun tulevaisuudessa ja Metsälehdessä. Hankkeet on mainittu myös television Pohjois-Suomen alueuutisissa ja Ouluradion ajankohtaisohjelmissa.

Hanketoiminnasta tiedotettaessa on noudatettu sekä kansallisia että Euroopan unionin ohjeita ja säännöksiä.

10. Liitteet

Työpäiväkirja
Pohjois-Pohjanmaan ohjelma-alueet
Ohjausryhmän arvio työohjelmasta